

D • N
24/12 1955

Atlantpakten och Västerens försvar

Atlantpaktens rådets nyligen avslutade sammanträde i Paris har som vanligt varit hemligt, men i en offentlig kommuniké framlades vid mötets slut dess viktigaste slutsatser och avgöranden. Här fastslås att det andra Genève-mötets misslyckande, berodde på Rysslands totalt avvissande hållning. Rådet konstaterar att "Sovjetunionen kategoriskt vägrat att uppta frågan om Tysklands återförening genom fria val trots att den första Genèvekonferensen uppställt i denna riktning gående direktiv", att Ryssland vidare motsatt sig "varje verksamt kontrollsystem för en avrustning" och att Ryssland visat sin ovilja mot ett fritt utbyte på det kulturella området mellan Sovjetunionens folk och de fria folken. I en särskild deklaration framhåller rådet att den andra Genèvekonferensens negativa resultat inte får vara ett hinder för fortsatta ansträngningar att genomföra den tyska enheten och att den västtyska regeringen är "Tysklands enda "fria och legitima bildade regering"; i samband härmed betonas att Berlins säkerhet måste bevaras och att alltså västmakterna i detta hänseende bör fullfölja sin tidigare politik. De ryska ledarnas initiativ och förklaringar i Asien betecknas som "en utmaning mot den fria världen".

Atlantrådets enhälliga deklaration visar att illusionerna från sommarens möte i Genève nu är helt upplösta. Detta framgår också av några satser i slutet av kommunikén. Här sägs att ett intimt samarbete mellan paktstaterna är mer än någonsin nödvändigt på grund av det internationella lägets utveckling under den senaste tiden och att pakten är "den oersättliga grundvalen för de femton nationernas säkerhet"; "de i organisationen sammanslutna folken vänder sig mot det system genom vilket de isolerade länderna utsätts för faran att i tur och ordning undertryckas av en totalitär statsgrupp som Sovjetblocket". Dessa förklaringar representerar uppfattningen inom nästan alla demokratiska partier i nära nog alla fria stater i Europa och Nordamerika.

Rörande organisationens ge-

mensamma försvar uttalar sig rådet helt naturligt mera försiktigt och obestämt. Det sägs att samarbetet måste utvecklas, att de modernaste vapnen måste anskaffas i ökad omfattning och särskilt att luftförsvaret och alarmsystemet måste förbättras. Några antydningar i kommunikén har allmänt tolkats så att ett mera effektivt system av radarstationer är under utbyggnad.

Den fråga som i första rummet debatterats i pressen i samband med rådsrådet är försvarets avvägning. Det understryks överallt att den fria världens försvar i lika hög grad som tidigare, ja, i kanske ännu högre grad än för något år sedan, är beroende av atomvapnen. På den 70 mil långa fronten mellan Östersjön och Alperna har general Gruenther till sitt förfogande endast femton divisioner jämte några divisioner i reserv; försvarsstyrkan har under året minskats genom att Frankrike ansett sig nödsakat att överföra betydande förband till Nordafrika. Mot denna väststyrka av 250.000—400.000 man står östblockets miljonarméer; att sätta in en mångfaldigt överlägsen styrka på linjen Alperna—Östersjön kan i varje fall för ryssarna inte möta några större svårigheter. För ett någorlunda adekvat försvar av frontlinjen beräknas omkring 40 divisioner vara behövliga. Den nuvarande situationen torde därför innebära att även om taktiska atomvapen begagnas, Västerens försvarsstyrkor inom mycket kort tid kan besegras. Atlantpakten

har på denna punkt alltså inte nått sitt mål: att bygga upp en frontlinje av tillräcklig styrka för att — oberoende av det "större" atomkriget — kunna avvisa eller åtminstone under lång tid uppehålla ryska angrepp. Konsekvensen är att den fria världens försvar liksom tidigare hänger på den strategiska atombombningens möjligheter. I ett krig inom en snar framtid kan Västerens framgång tryggas blott genom bombning av militära anläggningar och produktionscentra i Ryssland, inte genom markstrider i Mellanuropa.

Vad tjänar då de femton divisionerna till? Den frågan har ställts senast i några artiklar i Manchester Guardian. Från militärt håll anförns en rad argument för vad man stundom kallar ett "symboliskt" försvar av frontlinjen. Det påpekas att väststyrkorna är nödvändiga för att förekomma mindre ryska övergrepp och att en armé vid fronten är psykologiskt värdefull som ett bevis på att Amerika är berett att inskrida till Västeuropas försvar. Viktigast är väl dock helt enkelt att de redan nu existerande styrkorna är början till det frontförsvar som man efter hand vill bygga upp, ett försvar som kan tänkas bli av tillräcklig kraft för att med stöd av taktiska atombomber på platsen avvärja ryska aktioner.

Diskussionen i och kring Atlantrådet har emellertid inte utgått från att någon omedelbar krigsfara är för handen. Man pekar på den ryska regimens svårigheter i skilda avseenden, på att Rysslands militära förberedelser i viktiga punkter inte är tillräckliga. Men framför allt betonas det att Väster, eller riktigare Amerika, är överlägset i fråga om de modernaste vapnen; detta förhållande är och förblir sedan tio år den enda väsentliga garantin för Västeuropas och den fria världens säkerhet.